

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 789
Chủ nhật
Ngày 12 - 2 - 2023

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: tsbaothaibinh@gmail.com

Tất bật VÀO VỤ MỚI

(Xem trang 2)

Độc đáo **CHỢ SỐC**

Trang 3

CHUYỆN CỦA DOANH VÀ ĐỒNG ĐỘI Ở HÀ GIANG

Trang 4

Tất bật VÀO VỤ MỚI

Anh Trần Văn Khiển, thôn Hoàng Đức, xã Minh Tân (Đông Hưng) ghép mắt cho đào rừng mới trồng.

TRUNG HIẾU

Tiếp nối một vụ tết thắng lợi, ngay từ những ngày đầu xuân, người trồng đào, hoa, cây giống ở Minh Tân (Đông Hưng) lại tất bật bước vào vụ mới.

Cây mẫu đơn được chủ vườn trồng mới.

Trái với suy nghĩ của nhiều người là nghề trồng đào chỉ bận rộn vào dịp cuối năm, thời điểm ra tết khi bắt đầu vào mùa vụ mới người nông dân cũng mất khá nhiều công sức. Anh Nguyễn Trọng Trường, thôn Hoàng Đức có thâm niên trồng đào gần 20 năm cho biết: Quy trình trồng, chăm sóc đào sau tết rất công phu, đòi hỏi chủ vườn phải bỏ rất nhiều thời gian, công sức. Trong đó, việc đầu tiên là phải chú trọng khâu làm đất bởi sau một lứa đào thì đất đã không còn được tơi xốp, mà đào thì ưa đất lạ nên để bảo đảm cho sự sinh trưởng, phát triển của cây bắt buộc phải thay đất cũ. Nhà tôi có 1 mẫu vườn, thường tôi chỉ trồng 5 sào

đào, diện tích còn lại tôi trồng rau, tầm tháng 9 thì thuê máy xúc đảo đất để đất khô ra tết làm đất, lên luống rồi trồng đào cho vụ mới. 5 sào đào đã bán trước tết thì trồng rau màu các loại cuối năm lại đảo đất. Vụ mới này tôi đã trồng được 200 cây đào, tất cả đều là cây giống tôi tự ương và uốn thế từ năm ngoái. Trồng xong là tôi cắt tia cành cũ ngay để toàn bộ chất dinh dưỡng tập trung vào phần rễ, giúp cây hồi phục phát triển nhanh và tạo nên thế cây đào theo ý của chủ vườn.

Thời tiết những ngày đầu xuân có mưa lạnh nhưng nhiệt độ không quá thấp, thuận lợi cho quá trình "hồi sinh" của cây đào, nhất là những cây đào rừng. Vì vậy,

ngay sau tết, người trồng đào gần như dành hết thời gian cho việc làm đất, trồng, chăm sóc cây. Theo anh Trần Văn Khiển, thôn Hoàng Đức, trồng đào rừng khó hơn trồng đào ta. Bên cạnh việc cắt bỏ cành cũ, tưới nước, bón phân chung, đào rừng sau trồng khoảng 1 tuần phải tiến hành ghép mắt. Đặc biệt, cây đào rất hợp với phân đạm nhưng thời điểm mới trồng lại, nếu dùng phân đạm thì cây sẽ bị thối rễ nên chúng tôi dùng phân lân và phân vi sinh với lượng vừa phải để cây nhanh bén rễ. Việc trồng, chăm sóc đào sau tết phải bảo đảm đúng quy trình, kỹ thuật ngay từ những ngày đầu bởi chỉ cần sai sót đều có thể ảnh hưởng tới sự phát triển, sinh

trưởng, nở hoa sau này của cây. Để thực hiện được điều đó đòi hỏi các chủ vườn phải có kinh nghiệm. Anh Phạm Khắc Toàn, thôn Hưng Sơn chia sẻ: Vụ đào vừa qua được mùa, được giá, người trồng đào chúng tôi rất phấn khởi. Để chuẩn bị cho vụ đào mới, tôi đã ươm cây giống từ năm trước, ra tết là chuyển sang trồng ở khu vườn mới với tổng số 320 cây trên diện tích 7 sào; tiến hành cắt cành cũ, bỏ hết hoa để cây tập trung nảy mầm. Khi đào nảy mầm xanh thì bón phân quanh gốc, mỗi tháng tưới lần 1 lần, đồng thời bôi vôi để phòng sâu bệnh, nhất là bệnh nấm.

Không chỉ có đào mà những ngày qua chủ các vườn ở Minh Tân còn tất bật trồng hoa, cây giống cho vụ mùa tới như phát lộc, mộc hương, mẫu đơn, cúc và các loại cây công trình khác. Ngoài đào, các loại hoa, cây cảnh khác cũng liên tục được mở rộng diện tích vì hiệu quả cao gấp nhiều lần cây lúa, đặc biệt thôn Hoàng Đức hiện gần 100% diện tích đất nông nghiệp bà con đã chuyển đổi sang trồng hoa, cây cảnh, ươm cây giống. Anh Nguyễn Đăng Chúc, thôn Hoàng Đức chia sẻ: Vụ tết vừa qua gia đình bán được trên 3.000 cây mẫu đơn, hàng trăm cây mộc hương. Do nhu cầu của thị trường giảm nên số lượng cây trong vườn của gia đình vẫn còn tồn lại một ít. Ra giêng, tranh thủ những ngày thời tiết thuận lợi vợ chồng tôi làm đất, trồng lại cây hoa, cây công trình mới với các diện tích đã bán cây. Trước khi trồng phải làm đất thật nhỏ, lên luống, đánh bầu đúng cách bảo đảm bầu không bị vỡ, đồng thời làm dàn để đỡ cây. Ra giêng trời mưa xuân, thời điểm lý tưởng cho việc trồng cây, lại ít phải tưới nước, cây mới trồng cũng bén rễ, phục hồi nhanh hơn.

Người trồng đào, hoa, cây giống ở Minh Tân bắt đầu vào vụ mới, mang theo nhiều hy vọng về một năm mưa thuận gió hòa, được mùa, được giá để niềm vui đong đầy.

Độc đáo CHỢ SỐC

■ THU THỦY

Chợ Sóc, xã Vũ Quý là chợ quê truyền thống nổi tiếng sầm uất nhất ở huyện Kiến Xương từ trước đến nay. Không chỉ là nơi mua bán, trao đổi hàng hóa, chợ Sóc còn là nơi sinh hoạt văn hóa cộng đồng, giao lưu văn hóa vùng miền, thu hút người dân khắp nơi đến tìm hiểu về những nét chợ quê độc đáo.

Chợ bày bán đa dạng mặt hàng.

Một thời mang tên chợ Phủ

Những hình ảnh về những phiên chợ Phủ Sóc vẫn còn mãi trong tâm trí ông Nguyễn Văn Tích, 94 tuổi ở xã Vũ Quý. Là người con của quê hương, được chứng kiến những thời kỳ oai hùng nhất của chợ Phủ Sóc xưa, ông cho biết: Làng Sóc là tên gọi nôm của làng Động Trung, nay là địa phận hành chính của 2 xã Vũ Quý và Vũ Trung. Vì là nơi đặt phủ lý Kiến Xương nên nơi đây mang tên Phủ Sóc, vì thế chợ cũng mang tên chợ Phủ. Chợ Phủ Sóc là một chợ lớn có từ thế kỷ XV, được nhiều thương nhân trong và ngoài tỉnh tìm đến buôn bán. Chợ được xây hai tầng liền với phủ đường, có quy mô rộng lớn buôn bán đủ các mặt hàng mà các chợ khác không có được như tơ lụa, trâu, bò, con giống... Mặc dù chợ có 6 phiên chính vào các ngày lẻ nhưng lại là nơi tập trung của người dân ở khắp nơi đổ về để trò chuyện, giao lưu, đánh cờ, đánh vật, tế lễ, biểu dương sức mạnh của người làng Động Trung xưa. Mọi hoạt động hầu như đều diễn ra ở chợ nên luôn đông vui tấp nập, nơi đây cũng là cái nôi sinh ra các phong trào thi đua, phong trào người tốt việc tốt, người dân động viên nhau, tạo khí thế hồ hởi cho các phong trào phát triển, nhất là phong trào đi bộ đội, tham gia vào du kích đánh giặc cứu nước. Chợ Phủ Sóc không đơn thuần là nơi mua bán hàng hóa mà còn là biểu tượng của phong trào cách mạng, khí thế lấy lòng của toàn thể nhân dân. Chính vì thế, phiên chợ nào ngày đó tôi cũng có mặt để thấm nhuần tư tưởng cách mạng từ sớm và tham gia vào phong trào cách mạng từ năm 1945, tham gia du

kích năm 1947; đồng thời, động viên anh em, họ hàng tham gia chiến đấu bảo vệ quê hương, đất nước. Không chỉ những người ở Vũ Quý mà đối với những người ở địa phương khác như bà Nguyễn Thị Ngân, 86 tuổi ở xã Vũ Ninh thì chợ Phủ Sóc trước đây luôn là hoài niệm mãi không bao giờ quên. Bà Ngân chia sẻ: Bây giờ tôi đi chợ Sóc không đơn thuần chỉ để mua những món đồ tôi cần mà quan trọng hơn là tôi đến để được tận mắt chứng kiến sự đổi thay từng ngày của chợ. Ấn tượng nhất trước đây là chợ Phủ có một khu buôn bán con vật nuôi với đủ các chủng loại, có một bãi đất rộng tập trung trâu, bò để người mua xem tướng, xem khoang, xem khoá chọn mua được giống tốt. Ngày nay chợ không còn bán trâu, bò nữa nhưng vẫn bán đầy đủ các con giống khác như lợn, gà, chó, mèo, chim... Đặc biệt, chợ bây giờ quy hoạch to đẹp hơn trước, đông vui và đa dạng các mặt hàng hơn.

Độc đáo hàng quê

Mặc dù không phải là chợ của trung tâm thị trấn huyện Kiến Xương nhưng chợ Sóc hiện nay lại rộng và đẹp nhất huyện với hơn 8.000m² và hàng trăm tiểu thương kinh doanh. Chợ họp tất cả các ngày, có hôm họp tới 8 giờ tối và có 6 phiên chính trong một tháng (vào các ngày 1, 5, 11, 15, 21, 25). Mọi mặt hàng ở chợ đều tươi ngon, đa dạng nên đã thu hút khách thập phương tham gia vào sinh hoạt chợ. Điểm độc đáo đầu tiên ở chợ là có nhiều gian hàng bán các mặt hàng thủ công truyền thống như dao, liềm, cuốc, xẻng, nón lá, thúng, mủng, nong, nia, dãn, sàng, chổi, rế, rổ, rá, đơm đố, chiếu cói... Đây đều là những sản phẩm được làm từ những đôi bàn tay khéo léo của người dân quanh vùng và nhập từ các làng nghề truyền thống trong tỉnh về, mẫu mã đa dạng, bền đẹp. Một trong những người bán chiếu cói lâu năm nhất ở chợ, ông Trần Văn Thành, xã Vũ Quý cho biết: Tôi bán mặt hàng này với mục đích phục vụ người tiêu dùng là chính, để mọi người khi đến chợ Sóc không thấy thiếu bất cứ thứ gì. Hơn nữa, đây là chiếu truyền thống nổi tiếng của huyện Quỳnh Phụ được làm thủ công nên người dân vẫn rất ưa chuộng, vì thế tôi duy trì bán hơn 10 năm nay tại các phiên chợ.

Không chỉ đa dạng về đồ dùng, ở chợ Sóc còn có nhiều món ăn ngon, thực phẩm tươi sống như thịt, rau được bày bán ở các khu riêng biệt, sạch sẽ, trong đó hấp dẫn nhất là các gian hàng phục vụ đồ ăn sáng hay những món ăn dân dã được làm từ đôi tay của người làng quê như bánh rán, bánh đa, bánh đúc... cuốn hút thực khách. Một trong những tiểu thương làm mặt hàng này, bà Nguyễn Thị Hải cho biết: Máy chục năm qua tôi đã bán đồ ăn uống ở chợ với mặt hàng chính là bún, phở, bánh cuốn, các loại nước giải khát. Ngày nào gian hàng của tôi cũng chật kín người ngồi ăn và mua mang về bởi tôi làm

Ông Nguyễn Văn Lý, Chủ tịch UBND xã Vũ Quý

Chợ Sóc tồn tại từ rất lâu đời và là một trong những địa danh gắn liền với lịch sử hình thành của xã Vũ Quý. Vì thế, địa phương đã không ngừng đầu tư nâng cấp xây dựng để chợ không những mang đậm bản sắc của chợ quê truyền thống mà còn xứng tầm với giá trị của chợ Phủ trước kia.

Ông Bùi Quang Thiện, Trưởng ban quản lý chợ Sóc

Chợ Sóc hiện có trên 300 hộ kinh doanh cố định, hàng ngày có hàng nghìn người đến mua bán hàng hóa. Chúng tôi sẽ thực hiện thật tốt việc quản lý để các phiên chợ diễn ra an toàn, bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm, an ninh trật tự, tạo thương hiệu để chợ Sóc ngày thêm nổi tiếng.

Bà Phạm Thị Nguyệt, thôn 1, xã Vũ Quý

Tôi rất tự hào khi được sống ở gần chợ Sóc bởi không những thuận lợi trong mua bán mà chợ của quê hương mình còn rất nổi tiếng khi trước kia cả khu vực mấy xã mới có một chợ mang tên chợ Phủ với đủ các loại mặt hàng. Đến nay, chợ ngày càng phát triển, khang trang, sạch đẹp, hiện đại đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu mua sắm hàng hóa của người dân.

thơm ngon, chất lượng, bảo đảm an toàn vệ sinh thực phẩm, giá cả hợp lý đem lại sự hài lòng cho khách hàng. Bà Đỗ Thị Loan vừa bán bánh vừa chia sẻ: 20 năm nay sáng nào tôi cũng có gánh hàng bán ở chợ Sóc, chỉ một gánh hàng thôi nhưng có tới cả chục loại bánh như bánh chưng, bánh rán, bánh giò, bánh dầy, bánh nếp, bánh mật... Điều đặc biệt là tất cả các loại bánh này hoàn toàn nhà tôi tự làm nên người dân rất thích vì ngon, sạch, an toàn. Bình quân mỗi ngày tôi bán được 50kg bánh các loại, những ngày lễ, tết tôi bán hàng tạ bánh.

Khi đời sống người dân ngày càng nâng cao, nhu cầu chơi cây, chơi hoa ngày một nhiều nên khu vực chợ Sóc xuất hiện nhiều người bán cây hoa, cây cảnh. Để phát triển bền vững, xã Vũ Quý đã quy hoạch chợ cây ngay sát chợ Sóc để tạo điểm nhấn về vùng đất cổ có một không hai này. Đến nay chợ cây bán hàng ngày với đủ các loại cây cảnh, bon sai, hoa, đặc biệt mỗi dịp tết đến xuân về chợ cây đã trở thành điểm đến không thể thiếu của người dân nơi đây và du khách mỗi khi về Vũ Quý.

CHUYỆN CỦA DOANH VÀ ĐỒNG ĐỘI Ở HÀ GIANG

■ NGUYỄN CÔNG LIÊM
Thành phố Thái Bình

Đại đội trưởng Nguyễn Liệu bị thương nặng, Phạm Quốc Doanh cùng đồng đội Chi Móng thay nhau công Đại đội trưởng trở lại hang 500. Lúc này trong hang có hơn 50 cán bộ, chiến sĩ các đơn vị đang trú ẩn. Bỗng cho Đại đội trưởng xong, Doanh và Chi Móng tiếp tục công Đại đội trưởng về hang Dơi. Vừa ra khỏi hang chừng hơn 30m thì rền rọt tiếng pháo H12 của Trung Quốc bắn vây quanh cửa hang 500. Một tiếng nổ vang trời, một quả cầu lửa trùm lên khu vực, cửa hang 500 sập xuống.

Cựu chiến binh Phạm Quốc Doanh (người bên phải) và tác giả.

Cựu chiến binh Phạm Quốc Doanh ở xã Nguyên Xá, huyện Vũ Thư đã bật khóc khi mở đầu câu chuyện về mặt trận Vị Xuyên năm 1984, 1985 Doanh cùng đồng đội có mặt ở những điểm nóng nhất của cuộc chiến tranh xâm lược do Trung Quốc gây ra với các tỉnh biên giới phía Bắc của Việt Nam, trong đó mặt trận Vị Xuyên (Hà Giang) với những điểm cao 1509, 1100, 772, 685, Đồi Đài, Cỏ Ích, hang 500. Doanh chậm rãi kể, ngày 6/3/1984, xã Nguyên Xá tiễn trên 20 người con nhập ngũ, tất cả đều được huấn luyện và chiến đấu ở Tiểu đoàn 8, Trung đoàn 149, Sư đoàn 356 cùng tham gia trận đánh ngày 12/7/1984 trên điểm cao 772. Sau trận đánh vô cùng ác liệt với quân thù, bảy người bạn, người đồng hương thân yêu của anh gồm Bùi Văn Mạo, Đỗ Văn Miện, Nguyễn Xuân Trường, Nguyễn Công Trứ, Phạm Duy Định, Phạm Bá Thiệp và Trần Trọng Thái đã mãi mãi nằm lại ở điểm cao 772 cùng với hơn 600 cán bộ, chiến sĩ của Sư đoàn 356. Trung đội 1, Đại đội 7 của Phạm Quốc Doanh có 34 cán bộ, chiến sĩ phối hợp với Trung đoàn 876 đánh điểm cao 772 chỉ có 6 người còn sống trở về. Ngày 12/7/1984 được coi là ngày giỗ trận của Sư đoàn 356.

“Ác liệt và tàn khốc vô cùng” - anh thốt lên như vậy rồi kể tiếp về trận đánh ngày 15/1/1985 lấy lại điểm cao 300, 400 do quân Trung Quốc chiếm giữ. 20 giờ, đơn vị ém quân ở hang 500, một hang khá rộng, khi ấy trong hang có khoảng 50 - 60 cán bộ, chiến sĩ của nhiều đơn vị đặc công, thông tin, trinh sát trú ẩn. Tôi cùng Đại đội trưởng Nguyễn Liệu, Chính trị viên Đại đội Trần Các, Phúc là liên lạc Đại đội và Nam chiến sĩ hậu cần cùng quê Nguyên Xá đi vào phía cuối hang, 21 giờ một người vỗ vai tôi hỏi: Chú mày quê đâu vậy? Dạ, em quê Thái Bình ạ. Ô, vậy thì đồng hương với anh rồi, sau trận này sẽ cho chú em về phép mấy ngày nhé... Mãi sau này Phạm Quốc Doanh mới biết người vỗ vai động viên anh trước

khí vào trận là Thượng úy Nguyễn Xuân Thuỳên, quê ở xã Vũ Tây, nay là xã Tây Sơn, huyện Kiến Xương, Tiểu đoàn trưởng Tiểu đoàn 8, Trung đoàn 149. Trực tiếp chỉ huy đơn vị đánh địch đang chiếm giữ điểm cao 300, Nguyễn Xuân Thuỳên đã mãi không thể trở về ký giấy cho Phạm Quốc Doanh nghỉ phép. Tiểu đoàn trưởng Thuỳên đã anh dũng hy sinh trong trận đánh.

Đúng 12 giờ đêm hôm đó tiếng thủ pháo của các chiến sĩ đặc công mở đầu trận đánh, mưa đạn xối xả trên điểm cao 300, 400, cả khu vực điểm cao rung chuyển âm ập, đạn pháo của ta, đạn pháo của địch thi nhau nã xuống. Đại đội trưởng Liệu hét vào máy bộ đàm chính hướng pháo: “Cấp tập mỗi khẩu 200 quả”. Khoảng 1 giờ 30 phút sáng hôm sau Đại đội trưởng Liệu bị thương vào đầu và vai, Doanh cùng đồng đội Chi Móng người Cổ Nhuế, Từ Liêm, Hà Nội thay nhau công Đại đội trưởng Liệu quay lại hang 500 để quân y băng bó sơ cứu. 3 giờ sáng ngày 16/1/1985, Doanh cùng Chi Móng tiếp tục đưa Đại đội trưởng Liệu về hang Dơi. Cả ba người vừa ra khỏi cửa hang 500 vài chục mét thì trên đầu rền rọt tiếng đạn pháo H12 của quân Trung Quốc bắn vây quanh cửa hang, Doanh và Chi Móng mới kịp dúi Đại đội trưởng Liệu vào một hốc đá thì một tiếng nổ rung trời kèm theo là một cầu lửa trùm kín cửa hang 500. Cửa hang bị sập xuống, phía trong hàng chục cán bộ, chiến sĩ đang trú ẩn không thể thoát ra ngoài được nữa. Đưa được Đại đội trưởng Liệu về hang Dơi an toàn, đến 8 giờ 30 phút Doanh trở lại hang 500 gặp Thọ người đồng đội là lính vận tải đang ôm theo một chiếc cang chân đi xuống. Thọ thẳng thốt nói với Doanh, anh em hy sinh cả rồi, tao chỉ cắt được đoạn chân này chẳng biết là của ai đem đi chôn thôi. Nói mà nước mắt Thọ giàn giụa. Thọ nói: Mẹ nó chứ! Trận sau mình không để cho chúng nó yên thân. Doanh bước vào phía cửa hang 500 bị bịt kín, chân dẫm lên một chiếc áo trấn thủ, trước

mất Doanh nhiều đồng đội bị đá đè lên, nhiều xương thịt đồng đội lẫn vào nhau...

Vừa nhập ngũ tháng 3/1984 thì tháng 7 Phạm Quốc Doanh và đồng đội đã vào trận mặt trận Vị Xuyên nóng bỏng và vô cùng ác liệt, ngày đêm bám chốt quyết chiến với quân thù. Cựu chiến binh Phạm Quốc Doanh kể tiếp: Tháng 3/1987, tại chốt phụ dưới chân cầu Khỉ đường sang đôi không tên, tiểu đội của Doanh được trên giao nhiệm vụ sẵn sàng đánh hướng vu hồi bảo vệ cầu Khỉ. 14 giờ Doanh và hai đồng đội là Tuấn và Thịnh đi trinh sát địa hình trận địa, ba người cẩn trọng quan sát về phía trước bất ngờ phát hiện một mục tiêu đang di chuyển từ hướng ngôi nhà Mán bỏ hoang. Doanh nhận định là thám báo, lập tức chỉ huy đồng đội tấn công, cả ba nằm ép mình sau các tảng đá ven suối, hướng AK về phía mục tiêu di động. Khi người lạ chỉ còn cách tổ trinh sát chừng 30m Doanh bật dậy hô lớn: “Thấu xẻng thau xi khoan thai” (Đứng lại, bỏ súng giơ tay lên). Người lạ sững lại và giơ tay đầu hàng, Doanh lập tức chỉ huy đồng đội áp sát trời tên thám báo đưa về hầm chỉ huy đại đội, sau đó tên thám báo được dẫn giải bàn giao cho chỉ huy Trung đoàn 149, Sư đoàn 356 khai thác. Hầm khai tên là Lý Hán Văn, từng có thời gian làm công nhân ở mỏ Apatít Lào Cai. Sau đó đi lính và là trinh sát pháo binh luôn sâu thực hiện nhiệm vụ về đường sang đỉnh 2000 của ta. Tiếp đó, chiều muộn ngày 14/6/1987, Tiểu đội trưởng Doanh cử 4 đồng đội trực sẵn sàng chiến đấu, còn lại 8 đồng đội chuẩn bị ăn cơm chiều. Không khí trên chốt nặng nề và oi nồng, Doanh chủ quan nói với các đồng đội: Giờ này bọn chúng không dám đánh đâu và nhắc anh em sắp cơm ra ngoài hầm ăn cho mát. Cửa hầm là một mặt ruộng bậc thang rất hẹp bên cánh trái đôi không tên. Mọi người vừa ngồi xuống, có người chưa kịp trôi miếng cơm thì một quả đạn pháo từ bên kia biên giới bắn sang rơi sượt bậc thang cách các đồng đội của Doanh chưa đầy 1 mét, rất may quả đạn phát nổ ở mặt ruộng phía dưới nếu không cả mâm cơm hôm ấy chẳng còn ai, chỉ có Thịnh và Hoán người quê xã Vũ Đoài và Thịnh quê ở Yên Bình, Yên Bái bị thương. Đến nay mới chỉ có Thịnh được xếp hạng thương tật. Hoán bị mảnh pháo cắt cụt ngón chân cái, một mảnh vào ống chân còn Tiểu đội trưởng Doanh thì mảnh pháo găm vào vai và đuôi mắt bên trái nay vẫn còn sẹo.

Cuộc chiến tranh biên giới phía Bắc Việt Nam là vô cùng thảm khốc, đau thương mất mát đã lùi vào quá khứ. Đầu xuân Quý Mão, tôi có dịp ngồi lại cùng cựu chiến binh Phạm Quốc Doanh, anh đang đảm nhiệm cán bộ tư pháp xã Nguyên Xá, huyện Vũ Thư. Câu chuyện của Doanh và đồng đội - những người lính giữ biên cương của Tổ quốc như Bùi Văn Tử, Bùi Văn Tại, Bùi Văn Dương, Bùi Văn Nam cùng quê Nguyên Xá; Hoàng Văn Biên, xã Phú Xuân; Nguyễn Văn Báu, xã Vũ Chính (thành phố Thái Bình)... là những người bạn đồng ngũ đã một thời không tiếc tuổi thanh xuân quyết tử để gìn giữ cương vực của Tổ quốc. Họ nhớ về ngày giỗ trận 12/7/1984 của Sư đoàn 356 bởi ngày đó quân Trung Quốc xâm lược đã man dã cướp đi sinh mạng hàng trăm đồng đội của họ. Sau trận đánh Phạm Quốc Doanh mãi không gặp được Thượng úy Tiểu đoàn trưởng Tiểu đoàn 8 Nguyễn Xuân Thuỳên, người chỉ huy can trường dùng cảm đã mãi nằm lại mảnh đất Hà Giang địa đầu Tổ quốc. Phạm Quốc Doanh và nhiều đồng đội sau cuộc chiến trở về là những nông dân, lại việc cuộc việc cày, lại đồng ruộng, sớm hôm tảo tần bươn chải lo cho cuộc sống. Nhưng trong trái tim họ không bao giờ quên những ngày này 44 năm trước “tiếng súng đã vang trên bầu trời biên giới” và 39 năm trước ở mặt trận Vị Xuyên - Hà Giang họ đối mặt với quân thù.

MÙA XUÂN ON ĐANG

■ NGÔ NGỌC THƠ
Thanh Hóa

Mùa xuân tô điểm cảnh quê ta
Nghĩa Đảng tình dân mãi đậm đà
Ánh sáng chan hòa về khắp nẻo
Bình minh rực rỡ đến muôn nhà
Nông thôn đổi mới thơm hương lúa
Thành thị văn minh thắm sắc hoa
Đời sống mỗi ngày vui hạnh phúc
Mùa xuân tô điểm cảnh quê ta.

VỀ MIỀN XUÂN NHỎ

■ NGÔ TRỌNG NGHĨA
Trà Vinh

Trở về miền xuân nhỏ
Vội giêng hai nông nân
Giấc mơ xanh lá cỏ
Gió đồng chiều thênh thang.

Giêng, cái trở hoa vàng
Bến quê đây nắng ấm
Một góc chiều sâu thăm
In dáng bà thân thương.

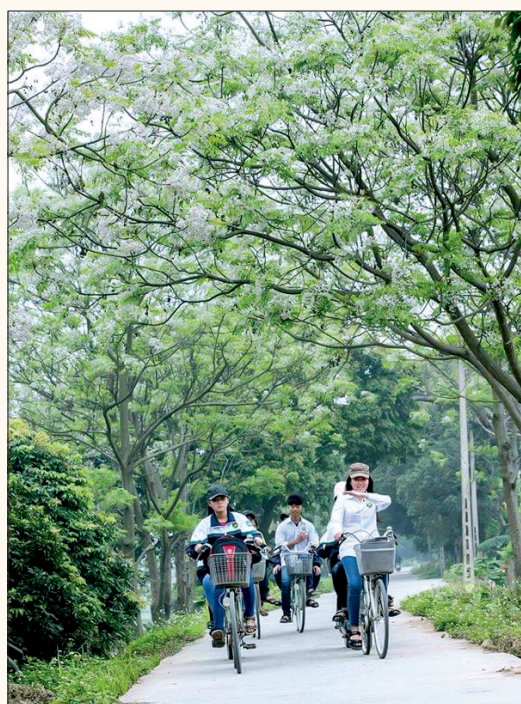
Miền xuân nhỏ đầy hương
Thơm bánh phồng mẹ quét
Mừng cháu con vui tết
Rộn vang những tiếng cười.

Miền xuân nhỏ an vui
Khoảng trời xanh kỷ niệm
Tuổi thơ nào xao xuyên
Mùa trôi về dấu yêu.

HOA XOAN

■ ĐẶNG THỊ ƯỚC
Hải Phòng

Hoa xoan nở tím muôn nơi
Mâm non tấm nắng vươm chồi biếc xanh
Lú lo chim hót trên cành
Hoa khoe sắc thắm xuân dành cho thơ
Nhành hoa xoan tím mộng mơ
Nhấn mùa xuân tới gọi mưa đông hành
Mưa bay mỏng hạt tơ mảnh
Đẹp như dải lụa dệt thành gấm xuân.

Rộn ràng nhịp bước ĐẦU XUÂN

■ AN VIÊN
Bình Định

Trong bước đi của mùa, có lẽ từ đông sang xuân là bước chuyển mình dễ dàng ghi dấu, chạm khắc vào lòng người những tín hiệu rõ rệt nhất. Mới những ngày đầu lập xuân, từ đất trời cho đến con người đều bùng lên một sức sống mãnh liệt, một không khí thật ấm áp, rộn ràng. Bởi vậy, người người cứ mong ngóng, đón đợi xuân về là thế!

Sáng đầu xuân, mặt trời đã thức dậy sớm hơn, vén màn đêm lạnh giá, xua đi những mây mù lẩn khuất, chỉ còn giữ lại nền trời một màu xanh ngọc thanh tân. Nắng xuân như gót hồng nhẹ nhàng dạo bước trước hiên nhà, tỏa lan xuống mặt sân, man man khắp cả da thịt. Gió xuân mát lành từ đâu cũng góp mặt khẽ lay như thể đánh tiếng nàng xuân đã tỉnh giấc. Nắng gió chan hòa cứ thế thấp lên, thổi vào lòng người một niềm hứng khởi phơi phới, một cảm giác tươi mới của cái thuở ban đầu.

Một sáng mai thức giấc, khe mở ô cửa sổ ra đã thấy xuân về trong vườn nhà. Bắt đầu là tiếng gọi bầy riu ran của lũ sẻ như thể chẳng để ai còn ngái ngủ khi xuân đã về. Rồi chúng rủ nhau sà xuống dạo quanh khu vườn, ngắm nghía những điều mới lạ sau những ngày đông rét mướt. Nào là vạt cải đã có những lá mầm xanh non, hàng đậu ve vươm mình lên quán quýt xanh mượt. Đôi cánh bướm cũng kịp bung cánh mỏng tang, lượn vòng về lên bao ý xuân thắm kín...

Như một ý niệm đã hằn sâu trong tâm thức người Việt, ấy là vào xuân, người người lại nô nức với những lễ hội, du xuân. Người đi để cầu an, cầu phúc, cầu tài...; người đi chỉ mong có được bầu không khí ấm áp, tươi vui như nguồn năng lượng tích cực khởi đầu cho một năm thuận buồm xuôi gió. Tôi nhớ những ngày xuân đã xa, đầu xuân, mọi người thường chỉ tham gia hội làng chứ ít khi được đi đây đi đó. Dù vậy, ai cũng háo hức kéo nhau đi, xúng xính trong những bộ trang phục mới sặc

sỡ sắc màu. Được nghe những điệu hò câu hát, tham gia những trò chơi dân gian, ai nấy đều như thấy mình trẻ lại!

Tự bao giờ, giữa mùa xuân và tuổi trẻ đã vốn có sự đồng điệu. Bởi vậy, dường như ta thấy xuân về trong từng dáng điệu, khoảnh khắc của tuổi trẻ. Xuân về trong tà áo dài thướt tha của cô gái đương tuổi xuân thì. Xuân về trong đôi bàn tay áp iu, đôi chân sánh bước của biết bao bạn trẻ dập dìu trên những cung đường, lòng thung, cánh đồng, triền núi ngan ngát hương xuân. Xuân về trong từng ánh mắt, điệu cười mãn nguyện của những cặp đôi ngày hai đứa được về chung một nhà... Chỉ bấy nhiêu thôi cũng đủ khiến mùa xuân trong lòng người bỗng trở nên nồng nàn, xốn xang!

Tôi còn nhận thấy xuân đã về trong không khí ra quân, làm việc đầu năm. Đó là hình ảnh những chàng trai trẻ trên khắp mọi miền của Tổ quốc đã trở thành những tân binh, hăng hái lên đường nhập ngũ. Là biết bao công nhân, công chức, viên chức trong trang phục, đồng phục chỉnh tề, đã đồng loạt bước chân vào những công trường, nhà máy, xí nghiệp, cơ quan. Các cô bác nông dân cũng đã rộn rã xuống đồng. Các cô cậu học sinh, sinh viên lại nườm nượp trở lại trường học để viết tiếp những ước mơ hồng...

Xuân đã về trong từng biểu hiện, khoảnh khắc. Xuân đã sưởi ấm lòng ta, cho ta những giây phút thật thăng hoa. Bước chân vào những ngày đầu xuân, ta đã mong được tận hưởng, tận hiến!

TẠI SAO HẬU ĂN TẾT HAY BỊ TĂNG MỠ MÁU VÀ MEN GAN CAO? TÌM VỀ GIÁ TRỊ CHỮA BỆNH CỦA CÂY DIỆP HẠ CHÂU

(tiếp theo và hết)

■ **Bác sĩ BÙI VŨ KHÚC**

+ Sử dụng với người mắc bệnh tiểu đường:

Một đặc tính khác của diệp hạ châu là hỗ trợ điều trị đái tháo đường. Phần thân trên của cây này có thể giúp cho cơ thể hạn chế tối đa lượng đường hấp thụ qua ăn uống và cải thiện việc lưu trữ glucose. Điều này rất có ích cho việc duy trì lượng đường trong máu ở mức ổn định.

+ Ngăn ngừa, tiêu tán sỏi thận

Diệp hạ châu còn được biết đến như một vị thuốc chữa sỏi thận rất hiệu quả. Loại thảo dược này tác động đến niệu quản giúp thả lỏng để các viên sỏi có thể dễ dàng đi qua. Sau đó, cơ thể sẽ tự động nghiền sỏi để đào thải qua đường tiết niệu. Đồng thời cũng có thể ngăn việc sỏi hình thành ngay từ ban đầu bằng cách ngăn không cho các tinh thể hình thành cũng như kết dính lại với nhau.

+ Chữa bệnh gan

Người mắc các chứng gan nhiễm mỡ do rượu bia, xơ vữa động mạch nên sử dụng diệp hạ châu. Nhờ hiệu quả làm giảm sự kháng insulin, đồng thời giảm lượng axit béo trong gan mà dược liệu này đẩy lùi được các bệnh về gan.

Ngoài ra, theo một nghiên cứu năm 2006 cho thấy các hoạt chất chống oxy hóa trong cây chó đẻ răng cưa này có thể giúp bảo vệ gan khỏi độc tính của acetaminophen, hỗ trợ điều trị viêm gan B cấp tính nhờ đặc tính kháng khuẩn chống vi rút.

+ Ngăn chặn các bệnh ung thư:

Loại cây này có thể hỗ trợ cơ thể ngăn ngừa một số loại ung thư phổi hay ung thư vú di căn. Hoạt chất polyphenol trong

thảo dược trên có tác dụng ngăn chặn sự xâm nhập, di chuyển vào cơ thể và bám dính của các tế bào ung thư.

Nhiều nghiên cứu chỉ ra rằng cây chó đẻ răng cưa khiến quá trình phát triển các tế bào ung thư chậm lại, hỗ trợ cơ thể tiêu diệt chúng.

3) Các bài thuốc chữa bệnh hiệu quả từ diệp hạ châu

Diệp hạ châu có thể được sử dụng để pha trà uống trực tiếp hoặc kết hợp với một số thảo dược khác tạo nên nhiều bài thuốc đặc trị bệnh khác nhau.

Với việc pha trà có thể sử dụng theo 2 cách:

Cách 1: Dùng một nắm diệp hạ châu (10g) khô cho 150ml nước.

Tráng trà bằng nước sôi. Đổ nước và

bảo đảm nước chỉ tưới qua một lượt trà, sau đó lãc đều ấm rồi đổ nước đi.

Bắt đầu pha trà bằng nước. Pha trà theo tỷ lệ pha, đợi trong 5 - 7 phút để nước ngấm vào trà. Uống luôn khi trà còn ấm mùi vị sẽ thơm ngon hơn.

Cách 2: Mỗi ngày lấy khoảng 50 - 80g dược liệu diệp hạ châu đã được phơi khô đem nấu với 1,5 lít nước uống trong ngày.

* Bài thuốc từ diệp hạ châu chữa xo gan cổ trướng:

Sử dụng 100gr diệp hạ châu sắc với 4 lần nước. Lần đầu tiên sắc với 3 bát nước cho đến khi cạn còn 1 bát. Những lần sau sắc với 2 bát và chỉ lấy nửa bát thuốc. Sau cùng, trộn chung thuốc sắc cùng nhau rồi thêm 100gr đường, đun cho sôi. Chia phần thuốc ra làm 6 phần, sử dụng uống

trong ngày. Liệu trình sử dụng kéo dài từ 30 - 40 ngày.

* Chữa bệnh viêm gan do vi rút:

Sử dụng 10gr diệp hạ châu cùng 5gr nghệ vàng, sắc lấy nước thành 3 lần. Lần đầu sắc với 3 bát nước và lấy chỉ 1 bát. 2 lần tiếp theo sắc với 2 bát và lấy nửa bát. Trộn các phần thuốc lại rồi thêm 50gr đường, đun cho sôi sau đó chia làm 4 phần, uống thành nhiều lần trong ngày.

* Chữa mụn nhọt, viêm da

Sử dụng một nắm lá cây diệp hạ châu cùng một ít muối đem giã thật nhỏ. Thêm nước vào để đun sôi uống. Phần bã đắp lên chỗ có mụn nhọt, viêm ngứa. Ngoài ra, dùng cây diệp hạ châu nấu nước tắm hàng ngày.

* Cải thiện chứng ăn không ngon miệng, đau bụng, sốt, nước tiểu sẫm màu:

Chuẩn bị: Diệp hạ châu 1gr, nhọ nôi 2gr, xuyên tâm liên 1gr. Tất cả nguyên liệu dùng để phơi khô trong râm rồi tán bột. Dùng bột thuốc này pha nước, ngày uống 3 lần.

4) Lưu ý khi dùng diệp hạ châu

- Trong quá trình dùng diệp hạ châu để chữa bệnh, các thầy thuốc đông y thường phối hợp với các vị thuốc khác trong bài thuốc cụ thể cho từng loại bệnh, sẽ làm tăng hiệu quả điều trị.

- Diệp hạ châu có thể gây ra một vài tác dụng phụ không mong muốn như gây khó chịu cho dạ dày hoặc tiêu chảy. Hết sức thận trọng khi sử dụng cho trẻ em. Phụ nữ mang thai cũng như đang cho con bú không nên sử dụng dược liệu này.

- Cần phải tham khảo ý kiến của bác sĩ hoặc chuyên gia trước khi dùng cây chó đẻ răng cưa nếu đang trong tình trạng:

- + Đái tháo đường
- + Rối loạn đông máu
- + Sử dụng thuốc làm loãng máu
- + Chuẩn bị thực hiện phẫu thuật trong vòng hai tuần
- + Sử dụng nhiều loại thuốc khác nhau.

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... của các cộng tác viên (CTV) trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như các CTV: Nguyễn Tường Thuật (Thái Thụy); Ngọc Tuyển (Kiến Xương); Tạ Xuân Sinh (Hưng Hà); Nguyễn Công Liêm, Nguyễn Khúc (thành phố Thái Bình); Hoàng Thía (Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh); Thành Đô (Bộ CHQS tỉnh); Lê Lan (Đài TTTH Thái Thụy); Đào Hạnh (Đài TTTH thành phố Thái Bình); Hà Thanh (Đài TTTH Vũ Thư); Nguyễn Văn Toàn (Thừa Thiên Huế); Nguyễn Ngọc Minh Anh, Thạch Bích Ngọc, Nguyễn Gia Long (Thành phố Hồ Chí Minh); Ngô Ngọc Thơ (Thanh Hóa); Lê Hứa Huyền Trân, Nguyễn Đình Thu (Bình Định); Nguyễn Duy Hoàn (Khánh Hòa); Trần Thanh Tuấn, Ngô Trọng Nghĩa (Trà Vinh); Nguyễn Hữu Văn (Ninh Bình); Đặng Thị Ước (Hải Phòng); Nguyễn Minh Thuận (Bạc Liêu); Nguyễn Đắc Tấn (Phú Yên)...

Hưởng ứng ngày Thơ Việt Nam, nhiều CTV đã gửi nhiều bài như: "Thơ xuân của Nguyễn Trãi và Nguyễn Du" của CTV Nguyễn Văn Toàn; "Ngày cho thơ" của CTV Nguyễn Ngọc Minh Anh... Cảm tác trước mùa xuân mới và những đổi mới của đất nước, nhiều CTV gửi cộng tác thơ, tản văn viết về mùa xuân với những tâm văn "Rộn ràng nhịp bước đầu xuân" của An Viên; thơ "Giữa mùa giêng hai" của Nguyễn Minh Thuận. CTV Ngô Ngọc Thơ gửi nhiều bài thơ xuân như "Muôn xuân nhớ Bác", "Xuân đến bản Mường", "Xuân biên cương"...; Ngô Trọng Nghĩa có thơ "Về miền xuân nhớ"; Đặng Thị Ước có thơ "Hoa xoan"...

Viết về cảm xúc và những cuộc chia tay tiễn con em lên đường nhập ngũ trong mùa tuyển quân, CTV Thu Đình có bài "Cháu vào quân ngũ" viết về tình cảm của người chú khi có cháu chuẩn bị lên đường nhập ngũ. CTV Nguyễn Duy Hoàn có thơ "Viết tiếp khúc tráng ca" nói lên

tâm trạng chung của bao người mẹ tiễn con lên đường nhập ngũ, tiếp nối truyền thống gia đình: "Tháng Giêng về giữa cờ hoa rộn rã/Cả nước tung bùng nao nức hội tòng quân/Tháng Giêng nơi gặp gỡ những mùa xuân/Mẹ lại vẫy chào con như một thời tiễn chồng ra trận/Tạm biệt quê hương, bạn bè, bụi phấn.../Con lên đường chào nhé những riêng tư/Mai lên đường cho thỏa nỗi ước mơ/Làm người lính dọc ngang giữa sơn hà Tổ quốc"...

Hưởng tới kỷ niệm ngày Thầy thuốc Việt Nam 27/2, CTV Ngọc Tuyển có thơ "Anh ơi có thấu lòng em" viết về tâm sự của nữ cán bộ ngành y với bao vất vả và nỗi niềm: "Làm nghề thầy thuốc sáng đèn cả đêm/Với bao tất cả nỗi niềm/Lương y - thầy thuốc còn kiêm mẹ hiền"...

Cộng tác chuyên mục xây dựng Đảng, CTV Bùi Đình Thi có bài "Biến nghị quyết của chi bộ thành nếp sống văn minh"; CTV Nguyễn Khúc có bài "Chủ tịch Hồ Chí Minh nói về bố trí, sử dụng cán bộ"...

Lĩnh vực giáo dục, CTV Tạ Xuân Sinh có tin hội giảng giáo viên dạy giỏi cấp huyện ở Hưng Hà; CTV Thành Đô có tin tập huấn cho cán bộ chủ chốt cơ quan quân sự các cấp...

Kỷ niệm chiến trường luôn là những

kỷ niệm sâu sắc không bao giờ quên của các cựu chiến binh. Cựu chiến binh Phạm Quốc Doanh ở xã Nguyên Xá, huyện Vũ Thư đã bật khóc khi mở đầu câu chuyện kể về những kỷ niệm trong thời gian chiến đấu cùng đồng đội ở mặt trận Vị Xuyên năm 1984, 1985, CTV Công Liêm ghi lại qua bài "Chuyện của Doanh và đồng đội ở Hà Giang"...

Tin, bài của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Tin, bài gửi về cộng tác để nghị các bạn ghi rõ họ tên, địa chỉ và số điện thoại liên lạc. Mỗi tin, bài gửi về cộng tác, để nghị gửi kèm 1 - 3 ảnh cùng nội dung, có chú thích đầy đủ. Tin, bài thời sự, để nghị các bạn gửi kịp thời trong ngày để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc.

Tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về địa chỉ: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: tsbaothaibinh@gmail.com.

Trân trọng!

ĐỊA LINH MỸ XÁ

■ QUANG VIỆN

Các nguồn khảo luận cho biết, sau khi vua Lê Thánh Tông băng hà năm 1497, con trai là Lê Hiến Tông (1461 - 1504) kế vị ngai vàng từ năm 1497 đến năm 1504 thì yếu mạng, triều chính nhà Lê sơ điều đứng, loạn triều chính nổ ra khi Túc Tông hoàng đế lên làm vua nhưng cũng chưa tròn nửa năm đã băng hà, thọ 17 tuổi. Thái Hoàng Thái hậu đòi lập Lữ Khôi vương, hoạn quan Nguyễn Nhữ Vi đóng cửa thành phò tá Lê Huyền (tức Lê Uy Mục) lên ngôi. Vừa ngự trên ngai vàng (ngày 22 tháng 3 âm lịch năm 1505), Lê Uy Mục giết ngay Thái Hoàng Thái hậu Nguyễn Thị.

Thuần Mỹ điện, làng Mỹ Xá, tổng Thanh Triều, huyện Ngự Thiên, nay là khu Mễ, thị trấn Hưng Nhân, huyện Hưng Hà, nơi sinh 4 vua nhà Lê thế kỷ XVI vẫn được nhân dân gìn giữ, bảo tồn.

Truyền ngôn, thời nhà Lê ở ấp Mỹ Xá, huyện Ngự Thiên, phủ Tân Hưng (nay là thị trấn Hưng Nhân, huyện Hưng Hà) có phủ đệ của Kiến Vương Tân, con trai thứ 5 vua Lê Thánh Tông. Chẳng may, Kiến Vương Tân qua đời sớm, bà Trịnh Thị Tuyên một nách nuôi 4 con cô là Cẩm Giang vương Lê Sùng, Giản Tu Công Lê Oanh, Tĩnh Lượng Công Lê Sách, Lê Quyên còn nhỏ chưa được âm phong. Người trong thiên hạ “để mắt” trong các hoàng tử Thánh Tông, chỉ có “cánh Ngự Thiên” là khá hơn. Nghe tin đồn này, Lê Uy Mục sợ mất ngôi báu liền sai bắt cả nhà Cẩm Giang vương và phu nhân thúc phụ mình tống ngục. Các thân vương nhà Lê hầu hết bị đuổi về xứ Thanh. Bọn quan Giáo Thừa, Thừa Nghiệp bị đẩy ra đường, “quan viên và dân chúng trông thấy từ xa một đám đã chạy trốn”.

Sử cũ chép, con thứ Kiến Vương Tân là Oanh (sau này lên ngôi vua lấy hiệu duệ là Lê Tương Dực) may thoát ngục chạy vào Tây Đô (kinh đô Lam Sơn), đến cửa biển Thần Phù được tướng Nguyễn Văn Lang ra đón phù lập. Ông cùng Văn Lang rèn đúc giáo dài, hiệp sức với các đại thần Ngô Diên, Ngô Khế, Nguyễn Bá Cao, Lê Trạm và Thanh Hóa tổng binh thêm sự Nguyễn Bá Tuấn, thừa tuyên sứ Lê Tung, tham chính Nguyễn Thị Ung cùng nhau mưu sự. Sai Tiến sĩ Lương Đắc Bằng viết hịch kể tội vua Uy Mục.

Ngày 8 tháng 11 năm Kỷ Tỵ (1509) các dinh thủy bộ cùng tiến về kinh đô. Lê Uy Mục sai giết cả nhà dòng Kiến Vương Tân, lại sai các tướng đón đánh Lê Oanh, song

Bấy giờ thiên hạ loan truyền “phương đông có vương khí thiên tử”, Trần Cảo người trang Dưỡng Chân ở huyện Thủy Đường (Quảng Ninh) được vua Tương Dực giao trông coi Thuần Mỹ điện cho rằng mình dòng giống nhà Trần, nhà ở phương đông, được bộ hạ kính trọng chắc là ứng vào ngôi ấy. Trần Cảo liền về Yên Tử tập hợp dân nổi dậy, cùng mưu sĩ Phan Ất (gốc Chiêm Thành) và các tướng Đinh Ngạn, Đinh Nghệ, Đinh Bảo, Đoàn Bối, Công Uẩn đều tự cạo tóc đầu, mặc áo đen tự xưng là “Đế Thích giáng sinh” cứu thế, chiếm được huyện Thủy Đường và Đông Triều rồi đem quân đánh kinh thành. Vua đánh bật Trần Cảo sang Gia Lâm. Tướng Nguyễn Hoàng Dụ đem đại quân sang Bồ Đề. Tướng Trịnh Duy Sản ở lại giữ kinh thành liên kết với Lê Quang Độ, Trình Chí Sâm đang đem phao tin giặc đánh thành, tự điều 3.000 quân 2 vệ Kim Ngô và Hộ Vệ vào cửa Bắc thành. Mờ sáng ngày 1 tháng 4 năm Bính Tỵ (1516), Tương Dực hỏi Duy Sản: “Giặc ở đâu?”, Duy Sản cười không nói gì, sai võ sĩ đâm chết vua.

không giữ được. Cuộc truy sát của Lê Uy Mục đối với quân của Nguyễn Văn Lang cùng Lê Oanh vẫn tiếp diễn, tuy nhiên có Lê Quang Độ từ trong thành nội ứng, đại quân dựng gậy làm cờ, chặt cây làm binh khí đánh lộn trong thành khiến quân triều hoang mang, lại cho bắn súng báo hiệu cho quân Thanh - Nghệ phía ngoài đánh vào, Lê Uy Mục không chống cự được phải chạy tới phường Nhật Chiêu thì bị bắt. Ngày 1 tháng 12 năm ấy, Lê Uy Mục uống thuốc độc tự tử. Ngày 4 tháng 12, Lê Oanh lên ngôi hoàng đế (Lê Tương Dực). Ngày 7 tháng ấy, vua truy tôn mẹ là Huy Từ Trang Huệ Kiến Hoàng Thái

hậu. Ít ngày sau tiếp tục truy tôn cha Kiến Vương Tân là Phối Thiên Dực Thánh Ôn lương Quang minh văn triết Khoan Hoàng chương tín tụy hưu mục hiếu Kiến hoàng đế. Anh Cẩm Giang vương là Trang Định đại vương. Em Tĩnh Lượng Công Sách là Mục Ý vương. Em út Lê Quyên là Dực Cung vương. Ngày 19 sai chuyển linh cữu mẹ và anh em về quê nhà (làng Mỹ Xá, tổng Thanh Triều, huyện Ngự Thiên), sai xây lăng tẩm Mục Hiếu hoàng đế Lê Tân, Kiến hoàng Thái hậu Trịnh Huy Từ và mộ phần Trang Định đại vương, Mục Ý vương, Dực Cung vương. Lại cho xây dựng điện Thuần Mỹ ở làng Mỹ Xá (nay là

tổ dân phố Mễ, thị trấn Hưng Nhân) rộng khoảng 10 mẫu Bắc Bộ, trong có lầu điện, ngoài có thành quách. Dấu vết thành hiện vẫn còn. Sai Thượng thư bộ Hộ Lương Đắc Bằng thảo văn dựng bia cho quốc phụ, quốc mẫu. Bia cao 2,4m, bản rộng 1,8m đặt trên rùa đá (cao, rộng bằng bia Thái tổ Cao hoàng đế ở Lam Kinh, Thanh Hóa). Bia của Hoàng Thái hậu không rõ mất từ bao giờ, bia của Mục Hiếu Kiến hoàng đế được UBND thị trấn Hưng Nhân kê kích lại năm 2002. Công trình này rất tốn kém. Chỉ riêng ngôi mộ quốc mẫu đã chi dung: 9.999 quan tiền (ghi trong bản hợp đồng mộc bản đặt tại lăng, hiện lưu tại Bảo tàng Thái Bình). Kể từ đây các vua kế tiếp cuối đời Lê sơ đều sinh tại đây, mộ phần cũng hầu hết đặt ở đây. Ngự Thiên được coi là đất phát tích dòng Mục Hiếu Kiến hoàng đế. Ngày 4 tháng 12 Kỷ Tỵ (1509), sau khi lấy được kinh thành, bầy tôi tôn Lê Oanh nối dòng Lê đại thống, đặt niên hiệu “Hong Thuận”, ở ngôi 8 năm, thọ 24 tuổi. Đại Việt sử ký toàn thư nhận xét: “Vua buổi đầu lên ngôi, ban hành giáo hóa, thận trọng hình phạt, cũng đáng coi là có công nghiệp”, song cuối đời “chơi bời vô độ, xây dựng liên miên, dân nghèo thất nghiệp, trộm cướp nổi lên, dẫn tới nguy vong ở đây”.

Theo các nguồn khảo luận, Hoàng đế Lê Tương Dực (Lê Oanh), ông là con thứ hai của Kiến Vương Tân (hoàng tử thứ 5 vua Lê Thánh Tông). Năm 1471, Thánh Tông phong hoàng tử Tân tước vương, đồng thời cũng lấy đất Ngự Thiên phân phong cho hoàng tử. Trong số các con Thánh Tông, vua yêu Thái tử Tranh và Kiến Vương Tân. Thái tử Tranh “ra dáng thiên tử, mũi cao, mặt rộng, thân thái trang nghiêm, tươi đẹp”, thứ đến Kiến Vương Tân là người “...phong tư cao nhã hơn hẳn người đời, ham học, có tài năng văn chương, có làm sách “Lục nguyên thư nhân”. Mỗi khi vua Lê Thánh Tông có ngự chế, thơ ca phần nhiều sai ông họa lại”. Năm Hồng Đức thứ 15 (1484) chọn con gái thứ 4 của Đô đốc Thiêm sự Trịnh Đăng Phong là Trịnh Thị Tuyên, quê làng Thủy Chú, huyện Lôi Dương (Thọ Xuân, Thanh Hóa), cho làm phi, theo về Ngự Thiên ở phủ Kiến Vương để hầu. Trịnh Thị Tuyên là con nhà gia giáo, thừa đức nghiệp ông là quận công Trịnh Khắc Phục, được Đô đốc Thiêm sự dạy bảo tứ đức, hết lòng kính cẩn Thánh Tông, tận tụy hầu hạ Kiến Vương. Dân làng Mỹ Xá truyền tụng: Khi Kiến Vương thọ yếu, bà một nách nuôi Lê Sùng, Lê Oanh, Lê Sách, Lê Quyên rất chu đáo, lại đối đãi với dân như con em, cư xử với gia nhân như thân quyến. Các công tử được học hành chu đáo, lễ phép với bề trên, ôn hòa với kẻ dưới. Khi Lê Hiến Tông lên ngôi, vua thương các cháu mồ côi, âm phong cho cháu trưởng (dòng Kiến Vương) là Cẩm Giang vương, cho hưởng bổng lộc nhị phẩm. Cho Lê Oanh là Giản Tu công, Lê Sách là Tĩnh Lượng công, hưởng lộc tòng nhị phẩm. Sau vua Lê Uy Mục giết Thái Hoàng Thái hậu, người tôn thất đều phần nộ. Nguồn cơn hoạn nạn của nhà Lê dòng Ngự Thiên bắt nguồn từ khi Lê Uy Mục cho hoạn quan Nguyễn Đình Khoa đi do thám các hoàng đệ, hoàng huynh và 26 vương, trong số 26 vương tôn, anh em Cẩm Giang vương ở Ngự Thiên được “lòng người trông vào”, vì thế nạn lớn đến với Trịnh thị và anh em Giản Tu công. Cả nhà bị lao tù, mỗi người bị biệt giam một chỗ không thể tin tức, khi Giản Tu công chạy trốn, không báo được cho mẹ và anh em. Mẹ bị đánh đập đến chết, anh bị chém bêu đầu, các em đều chết thảm.

Điều chỉnh điểm ưu tiên xét tuyển đại học, cao đẳng

(chinhphu.vn) Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) điều chỉnh điểm ưu tiên khu vực khi xét tuyển đại học, cao đẳng năm 2023. Theo đó, sẽ giảm dần đều điểm ưu tiên khi thí sinh đạt từ 22,5 điểm. Sĩ tử đạt 30 điểm thì điểm ưu tiên sẽ bằng 0.

Điều chỉnh điểm ưu tiên là phù hợp thực tiễn

PGS, TS Lê Thị Thu Thủy, Chủ tịch Hội đồng Trường Đại học Ngoại thương chia sẻ trên báo Giáo dục và Thời đại: Việc cộng điểm ưu tiên cho thí sinh vẫn được duy trì. Tuy nhiên, có điều chỉnh trên cơ sở tiếp thu ý kiến của các bên liên quan.

Qua đó, tạo điều kiện cho thí sinh có điều kiện khó khăn được tiếp cận với giáo dục đại học, bảo đảm quyền lợi giữa nhóm thí sinh thuộc các khu vực và đối tượng khác nhau.

Theo GS, TS Trần Thị Vân Hoa, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Kinh tế Quốc dân, thay đổi cách tính điểm ưu tiên được Bộ GD&ĐT dự lệnh từ Quy chế tuyển sinh năm 2022. Qua đó, thí sinh có sự chuẩn bị tốt hơn về tâm thế.

Mặt khác, các trường chủ động

phương án tuyển sinh. Ngoài ra, quy định trên tạo sự công bằng về cơ hội cho các em trong việc lựa chọn phương án học tập và lựa chọn trường đại học/cao đẳng phù hợp nhất.

Thời điểm này chưa thể bỏ điểm ưu tiên trong xét tuyển đại học. Bày tỏ quan điểm trên, PGS, TS Trần Xuân Nhĩ, nguyên Thứ trưởng Bộ GD&ĐT, Phó Chủ tịch Hiệp hội Các trường đại học, cao đẳng Việt Nam cho rằng: Với thí sinh vùng đồng bào dân tộc thiểu số, khu vực khó khăn, nhờ có chính sách cộng điểm ưu tiên đã giúp nhiều em được học đại học.

Tuy nhiên, cũng cần tính toán lại mức điểm ưu tiên để bảo đảm sự công bằng giữa thí sinh thuộc các khu vực và đối tượng khác nhau. Do vậy, việc Bộ GD&ĐT điều chỉnh về mức điểm ưu tiên áp dụng trong năm 2023 là phù hợp với thực tiễn khách quan.

Điều chỉnh điểm ưu tiên xét tuyển đại học: Sẽ không còn thí sinh trên 30 điểm

Theo PGS, TS Nguyễn Thu Thủy, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Đại học (Bộ GD&ĐT), Bộ đã đưa ra mức điều chỉnh giảm dần đều điểm ưu tiên khi thí sinh đạt từ 22,5 điểm cho đến mức 30 điểm thì không cộng điểm ưu tiên.

Điều chỉnh này không chỉ đối với thí sinh sử dụng phương thức xét tuyển bằng kết quả thi tốt nghiệp THPT, mà với tất cả phương thức xét tuyển.

Các trường khi tính điểm ưu tiên cho thí sinh để xét tuyển, cần quy đổi ra thang điểm tương đương để xác định mức điểm ưu tiên phù hợp. Quy định này sẽ được thực hiện từ năm 2023.

Lý giải về điều chỉnh trên, PGS, TS Nguyễn Thu Thủy phân tích, qua thống kê điểm thi tốt nghiệp THPT của 3 năm qua, nhóm thí sinh không được cộng điểm ưu tiên (chiếm 25% tổng số thí sinh tốt nghiệp) luôn có phổ điểm tổng 3 môn cao hơn hẳn so với các nhóm thí sinh còn lại (nhóm được cộng điểm ưu tiên ở các mức độ khác nhau).

Sau khi cộng điểm ưu tiên theo quy định hiện tại, tỷ lệ thí sinh có tổng điểm 3 môn dưới 22,5 điểm của nhóm đã cộng điểm ưu tiên tiệm cận với nhóm thí sinh không được cộng điểm ưu tiên. Điều này chứng tỏ việc cộng điểm ưu tiên đã tạo sự công bằng, gia tăng cơ hội tiếp cận giáo dục đại học cho thí sinh có điều kiện khó khăn hơn.

Tuy nhiên, phân tích dữ liệu cho thấy có sự bất hợp lý. Theo đó, tỷ lệ các thí sinh đạt điểm cao từ 22,5 điểm trở lên của nhóm được ưu tiên lại tăng vọt (ở nhiều mức điểm thậm chí tỷ lệ này cao gấp đôi) so với nhóm thí sinh không thuộc diện ưu tiên.

Điều này dẫn tới mất công bằng khi

Theo quy định, cách tính điểm ưu tiên đối với thí sinh đạt tổng điểm từ 22,5 trở lên (khi quy đổi về điểm theo thang 10 và tổng điểm 3 môn tối đa là 30) được xác định theo công thức: Mức điểm ưu tiên thí sinh được hưởng = $[(30 - \text{Tổng điểm đạt được của thí sinh}) / 7,5] \times \text{Tổng điểm ưu tiên được xác định thông thường}$.

các thí sinh tiếp cận, ứng tuyển vào các ngành, trường có mức độ cạnh tranh cao; thậm chí dẫn tới hiện tượng một số ngành có điểm chuẩn tiệm cận 30 điểm.

Để khắc phục bất hợp lý nêu trên, bảo đảm công bằng trong toàn hệ thống và có lộ trình áp dụng (từ năm 2023), Quy chế tuyển sinh quy định: Mức điểm ưu tiên khu vực và ưu tiên đối tượng đối với thí sinh đạt tổng điểm từ 22,5 điểm trở lên (trên tổng điểm 30 tối đa của mỗi tổ hợp 3 môn, tương đương 7,5 điểm trên thang điểm 10) được giảm tuyến tính (tới 30 điểm thì mức điểm ưu tiên bằng 0).

Như vậy, sẽ không có thí sinh có điểm xét vượt quá 30; các ngành điểm đầu vào cao việc cạnh tranh sẽ công bằng hơn.

Thống kê cho thấy, nhiều ngành có mức độ cạnh tranh cao, tỷ lệ thí sinh không được cộng ưu tiên trúng tuyển rất thấp, trong khi nhóm này có lực học tốt hơn nhóm được cộng điểm ưu tiên. Với thực tế nêu trên, nhóm thí sinh bị yếu thế, bất lợi chính là nhóm ở khu vực 3, khi xét tuyển vào các trường và ngành hàng đầu.

Theo PGS, TS Nguyễn Thu Thủy, áp dụng chính sách xã hội là cần thiết. Tuy nhiên, tổng số thí sinh thuộc diện hưởng các ưu tiên khác nhau rất lớn, chiếm tới 75% tổng số thí sinh tốt nghiệp hàng năm.

Áp dụng chính sách ưu tiên nhằm giúp tăng tiếp cận giáo dục, đào tạo bậc cao đối với thí sinh ở vùng khó khăn và thuộc đối tượng yếu thế. Song cũng cần đảm bảo sự công bằng, tránh để sự hỗ trợ đó lại làm nhóm thí sinh khác bị bất lợi và trở thành yếu thế.

TUYỂN SINH 2023

Các trường đại học mở một loạt ngành mới

(chinhphu.vn) Năm nay, nhiều trường đại học công bố mở thêm các ngành học mới, tăng cơ hội trúng tuyển cho thí sinh.

Trường Đại học Ngoại thương mở hai ngành mới Kinh tế chính trị và Kinh tế chính trị quốc tế. Trường dự kiến tuyển 4.100 chỉ tiêu (tăng 50 thí sinh so với năm 2022).

Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội dự kiến mở một số ngành như: Năng lượng tái tạo, Kỹ thuật sản xuất thông minh, Công nghệ kỹ thuật điện tử y sinh, Ngôn ngữ học.

Trường Đại học Thủy lợi dự kiến sẽ mở mới 3 ngành là: Ngôn ngữ Hàn, Ngôn ngữ Trung và Luật Kinh tế với chỉ tiêu dự kiến là 40 sinh viên/ngành.

Trường Đại học Khoa học Tự nhiên (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh) sẽ mở thêm hai ngành mới là: Quản lý tài nguyên và môi trường và Công nghệ vật lý điện tử và tin học.

Trường Đại học Công nghiệp Thực phẩm Thành phố Hồ Chí Minh dự kiến mở mới 5 ngành như: Công nghệ tài chính, Khoa học dữ liệu, Luật, Logistics và quản lý chuỗi cung ứng, Thương mại điện tử.

Năm nay, Trường Đại học Kinh tế - Tài chính Thành phố Hồ Chí Minh bắt đầu tuyển sinh ngành đào tạo Digital Marketing.

Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh sẽ mở thêm các ngành như sau: Robot và trí tuệ nhân tạo, Công nghệ Marketing, Công nghệ logistics, Công nghệ Tài chính và Kinh doanh số.

Trường Đại học An Giang quyết định mở và xét tuyển sinh ngành đào tạo trình độ đại học ngành Thú y, ngành đảm bảo chất lượng và an toàn thực phẩm.

